

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . 200 Lei
 Félévre . . . 100 Lei
 Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETÉNYEK DIJA:
 milliméter díjszabás szerint.

Nyilttéri közlemények sora:
 25 Lei.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Regele Ferdinand-ut 34.
 (Sándory-ház.)

Kéziratokat esütörtök estig
 fogadunk el.

Telefon: 14.

Egyes szám ára 4 Lei.

GYERGYÓ

Közbirtokosságaink tiltakozó gyűlése Gyergyószentmiklóson.

A gyergyói közbirtokosságok igazgatóságai február 26-án d. u. Gyergyószentmiklóson értekezletet tartottak, melyen az új közigazgatási törvénytervezetben lévő s a közbirtokosságok kezelését a községek előljáróságai kezébe való áttétele felett tanácskoztak.

Megütközéssel vették ezen törvénytervezetet a birtokosságok tudomásul annál inkább, mert közismert dolog az, hogy a birtokosságok vagyona egyéni tulajdona sok szegény kisbirtokosnak s ennek a községek kezelésébe való áttétele nemcsak az egyéni tulajdon használatának önkényes elvétele volna, de a birtokkomplexumok idegen célok érdekében való felhasználását jelentené s a birtokosságok tagjai mennének fosztva attól, hogy saját vagyoniuk s annak jövedelme felett önmaguk rendelkezzenek.

Ismerve a közigazgatás szellemét s tudva, hogy állandó interimárbizottságok községi kormányzata, mely állandó bizalmatlanságot vált ki s mely a községeket is súlyos anyagi nehézségek elé állítja, nem lehet csodálkozni, ha féltékenyen érezzük ezen újabb egyéni vagyonunknak elvételét jelentő törvénytervezetet.

A gyűlés öntudatosan s mint egy test és lélek emeli fel tiltakozó szavát ezen ránk vonatkozó törvénytervezet ellen s a vezetőséget felkérte, hogy dr. Pál Gábor vármegyei képviselő útján keresse meg az Országos Magyar Pártot s kérje, hogy memorandumban ezen törvénytervezet helytelenségének lényegét kifejtve, juttassa el azt az illetékes felsőbb hatóságokhoz s minden telhető módon tiltakozzanak az ellen, hogy ez a tervezet törvénné válhasson.

Ezen tiltakozás mögött, minden egyéni akarnokoskodást félretéve egy egész vármegye székelysége áll s kéri annak figyelembevételét s mellőzését olyan tervek kerestülvitelének, melyek újabb elkeseredettséget, az egyéni tulajdon sértetlenségébe vetett szent meggyőződés s más az állami igazságos s polgárainak hasznát célzó ténykedéseibe való hit csalódásainak érzelmeit válthatná ki.

Hisszük, hogy ezt a jogos óhajt minden pártja Nagy-Románia képviselőházának megérti s támogatja, mert kisemberek komplexumának igazságos kérésének támogatása nemcsak politikai, de erkölcsi kötelesség is...

Mi becsületes magyar őszinteséggel a magyarságot egységesen képviselő Magyar Párt útján tesszük ezen tiltakozó lépésünket s velünk kell gon-

dolkozzanak azok is, akik „egységünk történet” kisebbségi sorsunkból önmagunknak akarnak tőkét harácsolni.

Gécsé.

A nyomorenyhítés érdekében!

A „Karitás Bizottság” a „Szociális Misszió”-val karöltve közmegelegedésre teljesíti vállalt feladatait.

Hetenkint többször is rendelkezésre áll azoknak, kik élelmezési segélyre szorulnak. Szerda napon pedig nagyobb tételekben osztogat a szeretet-adományokból, melyeket a megértő közönség szíves áldozatkészsége a nyomorgók részére felajánlott.

Bár népjóléti konyha felállítására mód és lehetőség nem adatott, a jó szívek könyörülete mégis utat talált a nélkülözők támogatására.

Folyton növekszik azon nemes érzésű családok száma, kik irgalmas szánalommal gondoskodnak nemcsak házi szegényeikről, de iskolás gyermekeket is örömmel fogadnak be és látnak el naponként izletes meleg eledellel.

S míg élelmezési tekintetben a „Karitás” és „Misszió” minden lehetőt megtesz az inség elűzésére, addig azt tapasztalja, hogy sokan vannak, kik ruha és tüzelő-anyag hiánya miatt szenvednek a kemény hidegtől!

Prefectus ur figyelmébe!

Miért kellett meghalnia a 24 éves Davidovits Sándornak?

Dr. Valeanu Solomon újabb hőstettei.

Napról-napra hátborzongató részleteket mesélnek a gyergyói köz-kórházi botrányos állapotokról a szerencsésen kiszabadult betegek. De az orvosi lelkiismeretlenségnek és felháborító hanyagságnak az a módja, ahogyan Valeanu Solomon engedte elpusztulni a 24 éves virágzó életét Davidovits Sándornak, az minden józan emberi képzeletet felülmúl.

Szegény Davidovits Sándor mult szombaton még virágzó egészségnak örvendett s a Székely és Margittai cégnél vigan látta el napi-teendőit.

Vasárnap reggel heves gyomorgörcsök lepték meg. Mindjárt orvoshoz is fordult, aki átfuródott vakbélgyuladást állapított meg s azonnali operációt ajánlott. Minden perc késő lehet, súlyos állapota a szállítást nem bírja s így mit tehetett a teljesen pénz nélkül álló szegény Davidovits Sándor?

A betegsegélyző utalvánnyal, melyen a betegsegélyző orvos kifejezetten feltüntette az operáció sürgős voltát, jelentkezett a helyi kórházban.

Valeanu Solomon azonban gorombán elutasította azzal, hogy nincs kötszere a kórháznak. Pedig mint orvosnak látnia kellett, hogy a betegség olyan stádiumban van, hogy csak rögtöni műtét segíthet.

Sokkal hatalmasabb ur azonban Valeanu

Téli időben a kenyér és fa testvér szükségletek! Sőt inkább bírja a gyöngy beteges test a koplalást, csak szegényes lakásában meleget érezzen.

Míg a fagyarak üzemben voltak, bőven juttatott fűtőanyagot a gyáros urak szíves jósága. Most azonban a cándra-máglyák helye üresen áll! A rideg tél pedig csipős hidegéből nem enged!

És ennek ellenében hány családnak nincs, akit száraz galyért az erdőre küldjön!

Mennyi beteg, öreg, tehetetlen és apró gyermek fázik és didereg, mert sem ruhája nincs, sem tüzelő anyaghoz nem bir jutni!

Ez a fájó tapasztalat készítette arra a „Szociális Misszió”-t, hogy legujabban férfiruha és tüzelő-fa gyűjtést indítson be!

Vasárnap (febr. 7-én) minden házhoz bekopognak a Misszió önzetlen lelkes kiküldöttjei és a fagyoskodó szegények részére — Isten nevében — (bár egy hosszú szálnak megfelelő) 5 kis darab fahasábot és félretett ruhát kérnek!

A roppant nagy szükség könyörgő szavát ne minősítse tolakodó zaklatásnak az igen tisztelt nagyközönség, hanem fogadja együttérző irgalommal és ez újabb kegyes adakozásával nyújtson segítséget a „Karitás”-nak, midőn az inség és nyomor ellensúlyozásáért az emberszeretet jóakaró tettekrekségével fáradozik!

Solomon, semhogy egy szegény munkásnak az élete érdekelne. Pedig csak néhány sort kellett volna írnia akár a beküldő betegsegélyző orvosnak, akár a Székely-Margittai munkaadó cégnek s rögtön lett volna kötszer s minden.

De Valeanu urnak sokkal kényelmesebb volt a beteget elutasítani és a biztos halálba kergetni.

Szegény Davidovits Sándor ugyanis valahogy kíváncszorgott az állomásra, felült a vonatra, hogy a vásárhelyi kórházba menjen.

De állapotát még százszorta súlyosabbá tette a gyaloglás, az utazás s a kiállott izgalmak, s a szerencsétlen még a vonaton kiszenvedett.

Tetemre hívjuk hát dr. Valeanu Solomon urat, hogy feleljen a nagy nyilvánosság előtt e szerencsétlen embernek tragikus haláláért!

Quo usque tandem! Meddig élsz még viszsza türelmünkkel oh Valeanu Solomon?

Miért halt meg György Jánosné munkásasszony gyermekági fertőzésben?

Pár hét előtt került a kórházba György Jánosné 37 éves többgyermekes családanya is, akit otthoni szűkös lakásviszonyai kényszerítettek arra, hogy szülés végett a kórházba men-

**Korcsmárosok
vendéglősök**

Prima minőségű gyulafehérvári, érmelléki és ménes-magyarádi fajborok már 10 lejttől teltelék kaphatók a „Transsylvania” Bank Rt. gyergyószentmiklósi fiókja bor-pincéjében. (Pince Főtéren, Transsylvania házában.)

jen. Meg is történt a szülés szerencsésen, mert — hála Istennek — ezuttal nem volt szükség a Valeanu szülészeti tudományára, hanem helyette elvégezte ezt bölcsen a természet.

Szegény asszony azonban nem sokáig örülhetett annak, hogy ily könnyedén tulesett a szülésen. A tudós főorvos ugyanis gondoskodott arról, hogy a friss gyermekágyas asszonyt olyan szobába helyezték el, ahol fertőzött, gennyes sebű s más tisztátalan betegségben szenvedő betegek is voltak. Egyik betegnek például el-evesedett, gennyes lábbaja volt, amibe bele is halt azóta.

A modern sebészet és modern szülészeti mai fejlett korában még a legutolsó mucsai bábaasszony is összeecsapja a kezét ekkora tudatlanság, vagy ha tudatosan történt, ekkora orvosi mezbe burkolt szándékos emberölési kísérlet láttán. A derék Valeanu főorvos ur — ugylátszik — még nem hallotta a világ legnagyobb orvosgenijének, Semmelweisnek a nevét, aki felfedezte a gyermekágyi fertőzés okozóját s akinek ugyszólván vértanuhalált kellett hálnia, míg a világ orvosai megértették: a gyermekágyi fertőzést mindig a piszkos környezet okozza, legyen ez a jól meg mosott orvosi vagy babakéz, vagy bármely egyéb piszok, ami bármilyen módon a gyermekágyassal érintkezésbe kerül.

Ezt tanítják azóta a világ összes klinikái, babaképezdéi s azóta különítik el a világon mindenütt a friss gyermekágyas asszonyt a legtisztább helyiségbe s gondosan vigyáznak, hogy semmi fertőzésre gyanus dologgal ne érintkez-hessék.

Szegény György Jánosné kórházi szobájá-

Dalárda-közyülés.

A „Gyergyószentmiklósi Ipartestület Dal-köre“ f. é. január 31-én tartotta évi közgyűlé-sét az Ipartestület helyiségében, melyen a je-lentések sorozata után tisztujítás is volt.

A városunkból eltávozott és lemondott E. Deér Kálmán elnök helyébe a közgyűlés Vákár József örm. szert. rk. plebánost választotta meg egyakarattal és nagy lelkesedéssel, aki szép be-széd kíséretében szívesen el is vállalta az elnöki tisztelet. Jegyző: ifj. Hegyessy Lajos, karnagy: Bálint Ákos, pénztáros: Bajna Imre, gazda: Kádár Miklós, igazgató: Blénessy Vencel, ellen-örök: Ferenczy Árpád, Bíró József és Buslig János, zászlótartó: Kádár Péter, kottatáros: Szász József lett.

Az egész közgyűlés példás rendben folyt le s igen szép mozzanata volt, midőn a dalárda pénzéhez való hozzá nem juthatás miatt a kar-nagy pár szavára megnyiták az erszények s pár perc alatt összehozták az új kották hozatá-sához szükséges 320 lejt.

Indítványok során elhatározta a közgyűlés, hogy az alapító tagok 500 lejes tagsági díját 200 lejre, a pártoló tagok évi díját 50 lejről 20 lejre szállítja le a f. évre, melyet részletekben is elfogad és nyugtáz a gyűjtő-bizottság, mely-nek tagjai: Ferenczy Árpád, Balázs Lajos, Kádár Miklós, Szabó Domokos, Benedek Imre cipész és Zöld Sándor.

A dalárda működéséről, életéről, jövőjéről az alábbi karnagy jelentés nyújt hí képet, me-lyet úgy is, mint részletes beszámolót, úgy is, mint mindnyájunkat érdeklő hangulatos beállítá-su ismertetést teljes egészében itt közlünk:

Mélyen tisztelt Közgyűlés! Kedves dalostársak!

Negyvenéves jubileum küszöbére léptünk, Kik e régi dalegyletnek tagjaivá lettünk. E négy íxes fennállásnak ajtajánál állva Bezörgettünk, bekopogtunk az ós Daltanyára. Könnyed vigyázz-állásunkban, fehér keztyűs kézzel Tisztelegtünk s közeledvén megszólaltunk hévvel:

— „Jelentkezni s jelenteni jöttünk máma Hozzád, Hogy hűségünk s szeretetünk mindezekből meglásd. Viharverte öreg zászlónk alatt itt a Gárda, Mely jólétben és balsorsban a helyét megállta. Panasz, zokszó az ajkunkat bár most el nem hagyja, De a szívünk, lelkünk tükre: minden dalos arca... Öreg Dalunk, Ideálunk! mi csak egyet kérünk: Szívünkben a dal szerelmét mindig hagy meg nekünk!“

— „Daloljatok, daloljatok! szálljon égig dalotok! Minden ajak zengje fönne, mit belül a szív dobog! Emlékszel-e, kis bölcsödöt mivel ringatta anyád?“

ban a fertőző csirák milliói lehetnek jelen, amik gyermekágyi fertőzést okoztak s pár heti kinos szenvedés után ki is oltották munkás életét.

Harmadik hóstett.

Csütörtökön jelentkezett kórházi felvételre Bajkó Máté Péteré 18 éves ujfalvi legény. Előző orvosa megállapította, hogy súlyos orrbaja csak hosszas kórházi kezelésre javulhat. Szegény árva fiu Bajkó Máté s így nem tehetett mást, sze-génységi bizonyítványt kért s jelentkezett a hir-hedt főorvos urnál, aki gorombán elszidta s a felvételt megtagadta.

Szaladt szegény Bajkó Máté a rendőrségre. Előadta keserves panaszát. Meg is halgatták jó szívvel, adtak is egy rendőrt melléje kísére-tül, hálha így inkább megpuhul a hatalmas ur kőszíve. A rendőr láttára még éktelenebb dühre gurult az irgalmasszívü kórházi doktor s még jobban leszidta szegény Bajkó Mátét.

A városházán próbált még szerencsét sze-gény Bajkó Máté. Itt is kapott a polgármester urtól ajánló irást, de erre is füttyült a kórházi diktátor ur.

Ime három jellemző eset, ami csak a kö-zeli hetekben történt. Csokorba kötjük s át-nyújtjuk Martinescu vezérfelügyelő urnak, hadd gyönyörködjék szerelmes főorvosában, akiben — úgy látszik — nagy kedve telik.

Hiszen négy évi állandó küzdelmünk, a la-kosság panaszainak áradata, a memorandumok özöne, az anketok tömkelegének eddigi ered-ménye annyi, hogy Valeanu ur, akit pedig négy évi áldásos működése után egész Gyergyó népe faji és felekezeti különbség nélkül őszintén meg-utált, szabadon garázdálkodik tovább a gyergyói kórházban.

S mint köszönted ifjuságod szerelmének hajnalát? Tudod-e, hogy férfi-tetre annyszor mi lelkesít? Sejtet-e, mi édesíti ősz korodnak perceit? Magyar dal az, magyar nótá, magyar szívből áradó; Magyar érzés erejével a felhőkön átható!... Azért dalolj, mindig dalolj, ha öröm, ha bánat ér! Szállj dalolva majd csatára vész ivadján a honért! Dalolj, mikor a lány hiven simul hozzád s úgy ölel; S dallal sírásd, tán ha holnap töled hűtlen fordul el! Daloljatok, daloljatok! dal az élet vigasza; Dallal zengjen, daltól zengjen véges-végid a haza! — Ez volt a dal válasza.

E fölséges kihallgatás így véget is ére; Ugy éreztük: harmonia költözött szívünkbe...

Nem hiszem, hogy volna dalos, ki ezt meg nem érti. Mit jelent: a mi dalunk-tól kihallgatást kérm!... Lesz-e tehát oly dalos szív, mely fel ne dobbanna, Midőn a mi dalegyletünk bensőn jubilálna! Volna olyan dalos szempár, hová könny ne jutna, Amikor a régi zászlónk némán porba hullna?!?... Ez a két mély gondolat jött tegnap az eszembe A karnagy jelentésem írásába kezdve; S hogy a vázlatpontok önként rimekbe szökkentek, Én ezuttal úgy leirtam, amint megszülettek. Ne vegyék hát más-egyének e rigmusok seregét, Mint a jelen karnagyunknak évi jelentését!

Nagy dolgokra a múlt évben mi nem vágyakoztunk: E szomorú elmúlt évben csak tovább daloltunk. Megfigyeltük szép nótáját a dalos madárnak, Megszerettük bájos dalát a székely leánynak. Biztatgattuk kar-dalunkkal az ujfalvi népet, Hogy alkossan dalban is még nemeset és szépet! Ott voltunk mi is dalunkkal a szép „Mécs-estély“-en Élvezettel sütkérezve a nagy Mécs fényében. Az Úrnapija dalárdánkat most is oda vonta, Annak fényes ünnepére, Két áldunk naponta. Megtiszteltük hálaképpen öreg tanítónkat: Sántha Albert igazgatót, kedves Nesztorunkat. Sőt e sivár világban is szabadba röppentünk... Hogy a szörnyű gondjainktól kissé meneküljünk. Négy halottat vittünk — gyászdalaink mellett — A temetőkerthe — s Daltestvért is egyet...

Hanem legfőbb vágyunk már be nem telhetett, Mert a Dalegyletünk meg nem jelenhetett A Dalos-szövetség szép jubileumán, Anyagi erőnkkel ezt mi meg nem bírván. Pedig harsonánál zengőbben zenghetett Ott a szög magyar dal, emelve lelkeket... De emléke, vágya itt él szíveinkben, Oklevelét, érdmét majd büszkén tüzzük fel!

A tagok létszáma harmincnyolc körül volt; Kiket elvitt a sors, új tagokkal pótolta. A pontatlanságról minek panaszkodjak? Mind emberek volnánk: jobbak, meg gyarlóbbak... Munkatervünk: régi; a fegyelem kellő, Kótatárunk — bizony — jó lesz, hogyha megnő!... Mert ma-holnap itt van negyvenéves multunk Jubiláló napja: sok dalt kell tanulunk! Felujtjuk addig régi dalainkat S ama nagy napunkra várjuk Dalosinkat.

A szép egyetértés megvolt dalárdánkban, Mit jó Elnökünknek tudhatunk ke nyiltan. Ő volt bölcsőjénél e dalos egyletnek, Ő ringatta, nézte, míg felnőtt e gyermek. Férfikort élve egyletünket féltve Fiatalos szívvel vezette és védte. Most a kegyetlen sors, hogy tőlünk elvonta: Sívárgó lélekkel gondoljunk naponta Deér Kálmán Urunkra, jó Diszelnökünkre S kérjük, hogy az Isten Őt ott is segítse! Visszavágyó lelke céljait elérje S lépteit megáldva Őt baj sohse érje!

Most pedig az új év kezdetén reménnyel Csak föl a szívekkel! — minden nem veszett el! Fekete gondokkal, siralmas bánattal Ne essünk kétségbe, míg a dal vigasztal! A dal templomába azért járunk mi el Annyi szorgalommal, oly kitartó hévvel! S bár anyagi éltünk volánja nincs kéznél, De a lelki békénk s nótás kedvünk még él!

Ősi, hitünk fénye, lelkünknek fölénye, Székely becsületünk és fajunk erénye Azt kívánja tőlünk, hogy míg ki nem dőlünk. E lantos Anyához mindig hűek legyünk! S bár rossz sora van a gyergyói magyarnak, Gyergyói dalosok csak egyet akarnak: Nemesítő dallal ajkukon előre! S akkor bizton várunk egy szebb jövőre!

Gheorgheni—Gyergyószentmiklós, 1932. jan. 31

Bálint Ákos,
dalegyleti karnagy.

Szerdán és csütörtökön:

Nyugaton a helyzet változatlan

5, 10, 15 és 20 lejes helyárák mellett.

Kulturélet Ujfaluban.

Az ujfalvi iparos és kereskedői kör a köz-birtokosság székházában január 30-án szín-mű-vel egybekötött bált rendezett a székház javára.

A fáradságot nem ismerő lelkes ujfalviak abban a szép székely stílusban épült székház-ban legelőször is A bor című népszínművet hoz-ták Gárdonyi Gézáttól.

Alig három héttel ezelőtt a felsőmarosfalvi ifjuság adta elő Tóth Ede Falu rossza című nép-színművét jó sikerrel. A darab előadását Szántó Ádám kántortanító prologja vezette be.

Ez alkalommal az iparosok és kereskedők tettek ki magukért. Ezen előadást dr. Gaal Ala-jos prologja nyitotta meg.

A sok színészi tehetséget eláruló talentu-mos játékosok színrehozták a Vereshaju című három felvonásos népszínművet Lukácsi Sán-dortól nagy tetszés közepette, igen jó sikerrel.

A darab férfifőszerepét az ujfalvi műked-velővilág egyik legjobb játékosa, Koszorus Jó-zsef játszotta meg Vereb Jankó árva fiu szere-pében az ő szokott komikumával. A Jankó igazi típusa, mozdulatai, gesztusai mindvégig derűben tudták tartani a szép számban megjelent vidéki és helybeli intelligenciát és gazdaközönséget.

A címszerepet László Ferencné alakította nagy tetszés közepette, finom csiszoltsággal.

Özvegy Sajgóné szerepét Lázár Ignácné töltötte be nagy odaadással, rátermettséggel. Fia, András szerepét Egyed Máthé játszotta meg igen jó sikerrel. Ferke fiát Lázár Ignác alakította kedvesen, nagy odaadással, kifogástalanul.

Boglár Ágnes Egyed Etus, a Zsófi leányát pedig Miklós Ilonka alakították dicséretremél-tőan.

Nemkülönben adták szerepeiket Miklós István a Keszeg Mihály és Albert András a Bá-lint fia szerepében. Mindketten nagyon ügyesen játszottak, kellő színadi jártassággal.

A Szemes Borcsa özvegy menyecskét Mol-nár Annuska alakította művészi érzéssel, na-gyon kedvesen. Megjelenése váratlan sikert aratott.

Csinos Julesa Pattogó szerepét Molnár Jul-esa játszotta frappánsan, míg Gubásné és Sári megjátszására Huszár Erzsí volt nagyon alkal-mas.

Külön kiemelésre érdemesek a kisebb férfi és női szereplők is: Miklós Antal a Misa, Só-lyom Antal a Boglyas, Bányász Viktória a Poz-dorjáné, Márton Juliánna egy leány, Balla Er-zsébet a Csaholyné, Dénes Péter a Gubás sze-repében rátermettséggel. Továbbá Molnár Ger-gely a Fontos, Ferenczi Viktória a Fontosné,

mig Egyed József és Egyed Pál a Palkó és Peti parasztlegények szerepeit játszották ügyesen.

E népszínmű előadása erkölcsileg és anyagiilag nem várt nagy sikert aratott. Ugy az előző szindarabokban, mint a későbbiben szerepelt személyek példaképül állhatnak a gyergyói községek előtt, mert mostanában egy faluban sem fáradoznak annyit és akkora ambícióval a kulturáért, mint Ujfaluban.

Kivánjuk, hogy még sokszor és szebbnél-szebb kulturmozgalmakkal lépjenek meg a nagy számban megjelenő nézőközönséget abban a szép nagy épületben, amelyért úgy az ujfalvi derék közbirtokosság, mint az áldozatos lelkű lakosság nem sajnálta a nagy áldozatot a mai néhez helyzetben sem.

Illesse hála mindnyájukat ezen nemes cselekedetükért, amelyekből megállapíthatjuk, hogy haladni akarnak a korrallal ott, ahol még az Atilla korából fennmaradt fekete kacagány, az igazi ősi ruha, a fehér harisnya és szőttesrokolya még mindig divatban van — reméljük, hogy fog is lenni.

Kilyénfalva.

Horváth István.

Szerdán és csütörtökön:

Nyugaton a helyzet változatlan

5, 10, 15 és 20 lejes helyárak mellett.

HIREK.

— Színészet. A „Brassói Magyar Színház” vendégszereplése Gyergyóban. Vasárnap kezd meg a „Brassói Magyar Színház” 5 napra tervezett vendégszereplését városunkban, a Laurentzi-szálló színháztermében. Ez a 10—12 tagból álló, direktor nélkül maradt, önmagát irányító lelkes kis gárda, tele reménységgel jön hozzánk. Nem akarnak sokat, csak annyit, amiből megélnék és el tudnak majd utazni a következő városba. Csak annyit akarnak, mert a mai rossz viszonyok közt már ennyivel is nagyon meg kell elégedni. Mutassuk meg, hogy városunk kulturált és színpártoló lakossága még ilyen nehéz gazdasági helyzetben is pártfogolja a magyar Muzsát és bizonyítsuk ezt napnál világosabban úgy, hogy ezen a 4—5 estén keresztül mindnyájan ott legyünk, hogy üdvözljük e társulatot, mint hosszú utról érkezett testvérünket; ezt annál könnyebben tehetjük, mivel a társulat tagjainak egy része már volt Gyergyóban és valóban személyes ismerőseink. — A helyárak alacsonyok. Estéről-estére újdonság kerül bemutatásra, melynek részletezése falragaszok útján történik. Előjegyzés és jegyváltás Kálmán Ferenc színházi titkárnál (Hotel Laurentzi) eszközölhető.

— Szőttesbál Csomafalván. A gyergyócsomafalvi nős emberek február 8-án, húshagyóhétfőn a község ház nagytermében szőttesbált rendeznek. A rendezőség a tiszta jóvedelmet a nincstelenek segélyezésére fordítja.

— Tűz Csikszeredán. Éjszaka valószínűleg a kályhából kipattant szikrától a László-féle virágkertészet virágháza tüzet fogott s olyan hamar elterjedt, hogy annak elfojtására gondolni sem lehetett s a kivonult tűzörség csak a tűz lokalizálására szorítkozhatott. A kár meghaladja a százezer lejt.

— Hitvesgyilkosság vádjával letartóztatnak egy karcfalvi székelyt. Karcfalván Bene Tamás Jánosné vasárnap reggel a csűr szénapadlásán felakasztva találták. A csendőrség megállapította, hogy a „harisnya póráz”, amivel fel volt az asszony akasztva, olyan szorosan volt nyakára hurkolva, hogy azt az asszony egyedül nem köthette meg. A gyanu a férjre terelődött, aki különben is rosszul bánt feleségével, aki a birtokát pár nap előtt nem a férjére, hanem egy szomszédfalusi asszonyra iratta. A férjet letartóztatták.

— Emberek ezreit és Kuba várost elpusztította a földrengés Kuba-szigeten. Newyorkból jelentik: Hétfőn borzalmas földrengés pusztított Kubában. Santiago de Kuba főváros házai csekély kivétellel, összeomlottak és több ezer embert temettek maguk alá. Kedden megkezd-

ték a romok eltakarítását és a mentési munkálatokat. Eddig kétezer halott van. A súlyos sebesültek száma meghaladja az ötezret. A főváros hajléktalan lakosságát rögtönzött épületekben helyezték el.

— Szereljetek le, vagy tönkre mentek... Ezekkel a szavakkal vezeti be az országos francia munkásszövetség kiáltványát, melyben az általános leszerelést követeli. Egy jövődő háboru, fűzi tovább a kiáltványt, csak légi és kémiai háboru lehetne, mely ellen a fegyverkezés és erődtítmények úgy sem használnak semmit. A biztonság nem fegyvereken, hanem a népek kölcsönös bizalmán nyugszik. A francia pacifisták azt követelik, hogy minden állam szereljen le és ebben Franciaországnak kell első sorban példával előljárnia.

— Új titokzatos halálsugár. Kurt E. Simkus német tudós egy olyan titokzatos sugarat talált fel, amely a modern robbanószereket hatástalanokká tudja tenni. Ez a találmány a feltaláló szerint alkalmas lenne arra, hogy a jövőben minden hadviselést lehetetlenné tegyen. A feltaláló jelenleg Chicagóban van, ahol valószínűleg az egyik nagy katonai gyakorlótéren ki is fogja próbálni ezeknek a sugaraknak hatását.

— A legfiatalabb nagymama. Amerikában rekordversenyt indítottak arra nézve, hogy ki a legfiatalabb nagymama? Előbb egy 32 éves, később egy 29 éves nagymama jelentkezett, akinek leánya a napokban adott életet egy kis leánynak. De ezt legyűrte egy oaklandi 29 éves nagymama, akinek unokája ma már egy éves. Említésre méltó, hogy ez a 29 éves nagymama 13 éves korában ment férjhez és leánya már be sem várta 13-ik születésnapját, hanem örök hűséget esküdött jelenlegi férjének.

* Kiadó üzlethelyiségek. Reg. Maria-tér 3. szám alatti mindkét üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni lehet Gereöffy Csanádnál Reg. Ferdinand-utca 79.

2-1

* A vezetésem alatt volt „Rella” Kalapszalont átvettem, melyet március elsején külföldi utamról visszatérve a régi helyiségben megnyitok. Ezen alkalommal hozom a tavaszi és nyári kalapujdonságokat. Szíves pártfogást kér: 2-1 Bernáth Aranka.

Toplicai hírek.

— Eljegyzés. Az ünnepeken Várady László, a marosvásárhelyi pénzügyigazgatósághoz berendelt adótárnok eljegyezte Toplicán Walter Dezső birtokosnak Klotild nevű leányát. Sok boldogság kísérje elhatározásuknak ezen feledhetetlen mozzanatát.

— Munkanélküliség segélyezése. Az interimár bizottság elnökének, Popescu Sabin volt polgármesternek kérésére Marosvásárhelyről kiszállott a vármegye prefektusa, hogy a munkanélküliek segélyezését s élelmi szerekkel való ellátását, a nyomor enyhítését megvitassák. Rövid tanácskozás után dr. Suceava főszolgabíró, Gliga román esperes, dr. Lecca orvos és Molnár Ferenc építész megindították gyűjtés útján, mintegy 300 munkanélküli személy meleg ebéd adományozásával — közte több iskolás gyermek — ellátását. A prefektus pénzbeli segély kiutalását helyezte kilátásba.

— Tánccmulatságok. A róm. kath. egyház két izben, úgy anyagilag, mint erkölcsileg szépen sikerült tánccmulatságot rendezett az iskolaépítés javára. Mindkét esetben a szereplők kifogástalan ügyességgel és rátermettséggel játszottak.

— Goga-ünnepély. Az áll. és róm. kath. iskolák tantestületei Goga Octavian hírneves író tiszteletére román és magyar számokkal jelmezestáncot rendeztek. Szereplésükkel kitüntek: N. Oprea áll. igazgató, Tolánné Bucur Sabin bankigazgatóné, Bucur Victor, Vitos Melinda, Gencsy Ferenc isk. igazgató és Feigl Miksa k.-tanító. Ezen estély keretében a román és magyar barátságnak és megértésnek eddig soha nem tapasztalt jelenségeit lehetett tapasztalni.

— Petro-lux világítás. Az interimár bizottság a város főbb helyein és az utak elágazásainál Petro-Lux lámpákat állított fel, hogy a közbiztonságot jobban lehessen ellenőrizni.

A szép világítás igazán üdvös és hasznos az összes polgárságnak.

— Rongyos nap. Vasárnap osztotta ki a r. k. Népszövetség, mintegy 50 iskolás gyermeknek számos jótékony család adományát több ezer lej értékben; cipő, alsó és felső ruhadarabokat az arra rászoruló gyerekeknek. A rendezés munkáját Kiss Ferenc egyháztanácsos, mint titkár végezte. Urmánczy Jeromos főgondnok 1000 lejt adományozott e szükséges célra. A nyomor enyhítését a magyar és román intelligencia karöltve végezte, amiért e helyen mond a vezetőség köszönetet.

Az Uránia mozgó hírei.

6-án és 7-én, szombaton és vasárnap a

Tabu

exotikus miliójü filmremek fut. A tropikus égtáj miliójében lejátszódó filmek közt ez a gyönyörű beállítású, hangos film a legsikerültebb. Kiállítására és rendezésének tökéletességére jellemző, hogy a külföldi kritika testvérfilmjének, az átütő sikert aratott — Fehér árnyaknak — fölibe helyezi.

A déli tengerek csodás világa, egy álomszerű földi paradicsom, a benszülött szereplők ölelnivaló gyermekdedsége s az őstermészet érintetlen panorámája, a füleinknek szokatlan, de szívhezszóló hawaii gitár és énekkórus különleges ritmusa varázsolja elevenné és teszi feledhetlenné az európai néző részére szinte fantasztikumként ható filmesodát.

10-én és 11-én, szerdán és csütörtökön a

Nyugaton a helyzet változatlan

15 felvonásos filmkolosszus fut repriz előadásban. Ez alkalommal a mozi vezetősége fél helyárakat állapított meg, szóval a legdrágább jegy (erkély-páholy:) 20 lejtől lefelé egész 5 lejig.

A film páratlan világsikere közönségünk körében is teljes visszhangot vert s így történt, hogy sokak óhajának eleget téve ezt a grandiózus filmet újra műsorára tűzte a mozi.

Nyugaton a helyzet változatlan.

... nem vád és nem vallomás, Csak beszámolás szeretne lenni egy nemzedékről, melyet a háboru elpusztított, — elpusztított még akkor is, ha a gránátok megkímélték.

Remarque.

Lewis Milestone, a film rendezője tiltakozott még a feltevés ellen is, hogy ő békepropagandikus célzattal alkotta volna meg életé nagy művét. Ezzel szemben a film öntudatos nézője számtalan olyan jelenetet fedez fel, melyet Remarquénál nem talál. Ezek a jelenetek a kolosszálisan nagyvonalú film egységes vezetésének rovására mennek s szinte veszélyeztetik annak gyorsütemű drámaiasságát. E jeleneteknél elvitathatatlan a háboruellenes gondolat felülkerekedése, ennek a szolgálatába kellett állania a rendezőknek, hisz a drámai kifejlődés kulminál, a film befejeződhetett volna azzal az akkorddal, midőn Bäumer Pál az első emberölés után, egy gránátöltésér foglya lesz, honnan a kívül idegrázó dübörgéssel hulló pergőtűz miatt áldozata hullájától nem tud menekülni. S ebben a marcangoló helyzetben térdrehull, bocsánattért esd a legyilkolt tetemtől. Ez szinte apotheozisa lenne a háboru befejezését jelentő mozzanatnak, a gyűlölködő és megkínzott nemzetek lelki békéjének. De nincs irgalom, a film tovább pereg, a borzalmas agónia, a kegyetlennél szörnyűbb jelenetek során tovább folytatódik. Pereről percre elviselhetetlenebb a feszültség... Pál a virágos vonattal, énekszóval, tizenhét évvel hátrátvédeni harcbandult pelyhesállu diák áldozata lett egy francia teleszkopikus fegyvernek. „A hazáért... elesett a becsület mezején... hősi halált halt...” abban a pillanatban, midőn gyanutlan keze a lövészárók szélén egy pillangó után nyúlt. Eseménytelen nap volt s a vezér-

kar jelenti a sablont: ... „a helyzet változatlan ...“

* * *

A film realitása még megmutatja az ujjak végső vonaglását, az egész haláltusát, melynek részese minden a háboruban résztvevő nemzetnek a fia. Az élők és holtak egyaránt. A film e ponton a művészi megoldást nem nyújtja maradéktalanul. Ez az észrevétel azonban teljesen eltörpül, elsíntelenedik, midőn a „Nyugaton a helyzet változatlan“ mérhetetlen értékeiről van szó. Milestone e filmmel nemcsak mint a világ legzseniálisabb rendezője mutatkozott be, hanem, mint a békeeszmé apostola is ez ideálért küzdők legelsőinek sorába lendült. Még a film korlátlan lehetőségei mellett is kivételes képesség kellett ahhoz, a realitásként ható beállításához, midőn a világháború otthon és a hátereken gigantikus méretei közt, ezzel a fenségesen tragikus háttérrel, egy szerencsétlen fiatalság katasztrófájával, a lelki és materiális kinok érzékeltesével, élökké varázsolta Remarque alakjait. Kongenialitása a halhatatlanná vált íróval e film révén, már világszerte elismertett. Az a mód, ahogy a kifejezésre rátalál:

Ime a gonddal nevelt, drága, életerős fiatalok, megrázkódtatásokon át, a fiatalság hamvával illúzióvesztetten, a csalódások láncolatán keresztül, roncokká, fáradt öregekké torzulnak,

A félelem irtózata — ölni és megöletni! — ahogy a vásznon életre kelnek, a füstben, lángban, dühöngésben rohannak ... bukácsolnak ... üvöltönek ... hörögnek ... , arra döbbenek:

jaj, nem Ti vagytok-e kedves barátaim és nem-e én!?

Kricsa Andor.

* * *

A nagy ideának, a világképe eszméjének áll szolgálatába a helyi mozi, mindön repriz előadások keretében minden profit kiküszöbölésével s csak is a legszélesebb ügy önzetlen propagálása végett ismét műsorára tűzte a világ filmtermelésének eddigi legkiválóbb alkotását, Olvasóink lapunk más helyén találnak eligazítást az előadás látogatásához szükséges tudnivalókról.

SPORT.

A Gyergyói Sport Egylet választmányi ülése.

A Gy. S. E. választmánya folyó hó 4-én délután 6 órakor választmányi ülést tartott, melynek egyetlen tárgya az évi rendes közgyűlés előkészítése volt.

Dr. László Dezső egyleti elnök felhívására előbb dr. Gaal tenniszszakosztályi elnök, majd dr. Csiky jégszakosztályi elnök tették meg részletes jelentéseiket a szakosztályok múlt évi működéséről.

Részletesen megvitatásra került a szakosztályok ügyvezetésének egységes nevezőre hozása, különösen gazdasági szempontból.

Határozott utasítást kaptak a szakosztályi elnökök arra nézve is, hogy verseny kiküldésekre mekkora összeget használhatnak fel évente s a versenyzők költségeiből mekkora összeg fedezhető.

A szakosztályi elnökök a közgyűlés elé terjesztik ez irányú költségvetésüket s a közgyűlés által megszavazott összeg át nem léphető.

Dr. Csiky újból szövéttette, hogy a jelenlegi jégpálya sem hokkymérkőzésekre, sem gyors korcsolyázásra nem alkalmas s sürgette a jég-

pályának a tennisztelekre való áthelyezését. Sajnos, ennek a költségeit a mai gazdasági helyzetben előteremteni nem lehet s így egyelőre — bár a választmány is teljes mértékben osztja dr. Csiky nézetét — a közeli megvalósításról a kényszerítő körülmények miatt le kell mondani.

Jéggazdává a következő 2 év tartamára a választmány egyhangulag Schuller Károlyt választotta meg, aki január hó 15 óta már eddig is teljes közmegelegedésre látta el a jéggazdai teendőket.

Végül a választmány elhatározta, hogy Málnássy József tenniszgazda hazaérkeztéig a közgyűlés megtartását elhalasztja.

Málnássy jelenléte nélkül ugyanis a tenniszszakosztály nincs abban a helyzetben, hogy részletesen elszámolhasson.

Műkorcsolyaverseny Kolozsváron juniorok részére.

Gyertyaszentelő Boldogasszony napján újabb nagyszabású verseny volt Kolozsváron, melyen a Gy. S. E. színeiben Szébeny Péter is indult. Szébenynek ez volt az első nagyobb nyilvános versenye s így a népes mezőnyben elért harmadik helyezése szép eredménynek mondható. Szakkörökben különben Szébenyt igen tehetséges korcsolyázónak tartják, aki szorgalmas traininggel még igen sokra viheti.

A Kolozsvári Korcsolya Egylet köszönete a gyergyói társadalomnak.

Dr. Csiky János, a jégszakosztály elnöke a napokban levelet kapott dr. Somodi Andrástól, aki a nagyszerű gyilkostói műkorcsolya training és azt követő műkorcsolyaverseny kapcsán észlelt benyomásoknak hatása alatt ezeket írja:

„Első és kedves kötelességem hálás köszönetet mondani nektek és az egész gyergyószentmiklósi társadalomnak azért a valóban lekötelező szívélyességért és szeretetért, mellyel minket fogadtatok és elláttatok. Ezt nemcsak a magam nevében teszem, hanem a Kolozsvári Korcsolya Egylet választmánya nevében és megbízásából is, mely legutóbbi ülésén igazi örömmel értesült a kirándulás sportbeli és erkölcsi sikeréről és hálás szívvel fogadta a Ti szeretetteljes baráti érzésekről szóló jelentésemet.

Kérlek tehát még egyszer, légy kegyes tolmácsolni hálás köszönetünket úgy Elnök uratoknál, mint dr. Nagy Lajosné nagyságos asszonynál — és kérlek, fogadd hálánkat első sorban Te magad, kire a munka oroszlánrésze hárult. A magunk részéről egyhamar aligha fogjuk elfelejteni azokat a kellemes napokat, melyeket a ti körötökben töltöttünk és biztosítalak arról, hogy a K. K. E.-re, mint barátotokra mindenkor számíthatok.“

E levelet dr. Csiky a választmány e hó 4-iki ülésén felolvasta s ott alakult ki az a vélemény, hogy a gyilkostói napok jelentőségéről e legilletékesebb helyről elhangzott elismerő vélemény a Gyergyó hasábjain is megjelenjen.

Tanítócsaládból származó fiatal, megbízható kereskedőseged, vegyeskereskedésbe, azonnali belépésre állást keres. Ajánlatok „Megbízható“ jelígre Valea-Strámba Jud. Ciuc küldendők.

2-1

Rejtvények.

Jelige: Fejtőre az elme sportja.

Számrejtvény.

I.	Sz. D.
3, 16, 24, 13.	Évszak
5, 13, 18, 21, 25.	Nőnév
23, 17, 13, 19, 15, 16.	Férfinév
6, 16, 12, 15.	Félenk állat
4, 19, 15, 15, 17, 13.	Pénznem.
21, 19, 1.	Gyümölcs
23, 22, 18, 17, 23.	Lovaskatona
14, 13, 17, 15.	Orosz hegység
23, 10, 11, 7.	Tisztító szerszám
2, 8, 9, 10, 6.	Ebben bizunk
21, 18, 10, 26, 5, 4.	Nagy alföldi város
20, 19, 13, 22, 26.	Kutya teszi
1-26.	Egy szép régi magyar népdal kezdete.

Betűrejtvény.

Beküldte Mihály Frigyes. Gyergyó.

I.	II.	III.
+ × & ∞ M	Bukarest $\frac{1}{4}$	$\frac{B}{A} K$ oooo oooo oooo
IV.		Sz. D.
K I $\frac{3}{4}$ a $\frac{k}{i}$ a $\frac{ja}{p\acute{a}}$ H Plébános		

A 5. számban közölt rejtvények helyes megfejtése.

Számrejtvény: I. Nyugaton a helyzet változatlan.

Betűrejtvény: II. Névelők, III. Bakony, IV. Hármasszövetség.

Helyesen fejtették meg: Mihály Frigyes, Biró Béla, Gyergyó.

Csikvármegye Gyergyóvidékének Gazdasági Egyesülete.

Szám: 7/1932.

Meghívó.

A Csikvármegye Gyergyóvidékének Gazdasági Egyesülete 1932. évi február hó 14-én (vasárnap) d. u. 3 órakor tartja rendes évi közgyűlését a Városháza nagytermében, amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

Tárgysorozat.

1. Elnöki megnyitó.
2. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
3. Titkári beszámoló 1931. évről.
4. Pénztáros beszámolója 1931. évről.
5. Szeretáros beszámolója 1931. évről.

6. Könyvtáros beszámolója.
7. Az alapszabályok 22. §. értelmében az ig.-választmány felmentése és az új ig.-választmány megválasztása.
8. Ügyészi jelentés a jogi személyiség elismertetése ügyében.
9. Indítványok.

Gheorgheni—Gyergyószentmiklós, 1932. február 1.

Elnök: Dr. Makkay Domokos Titkár: Puskás István

Márk István

könyv-, papir-, tan- és
írószerkereskedés

Gheorgheni
Gyergyószentmiklós.

Legújabb román és magyar szépirodalmi és iskolakönyvek, ima-, képes- és ifjúsági könyvek, füzetek, irkák, szótár-, hangjegy- és rajzfüzetek, rajztömbök, különböző vonalzók, mindenfajta írónok, iskola- és óvodatáskák, könyvszíjak és könyvhordozó drótok, olaj- és vízfestékek, paletták, színes és iskolai táblakréta, különböző asztali és zsebtintatartók, palatáblák, szivacsok stb. stb.

Nagy választék levélpapirokból
dobozokban és borítékokban.
Aragonit tárgyak. Zsebkések.

Szigoruan szolid árak!
Ügyvédi és közigazgatási
nyomtatványraktár.

Gyermekjátékok. Acél-, ezüst-
és bélhurok. Virágdrótok. Krep-
papírok. Papírszalvéták.